

RAPORT

cu privire la implementarea Programului de activitate al Guvernului Republicii Moldova pentru anii 2015-2018 în primele 100 zile de activitate

Implementarea Codului educației

1) Majoritatea activităților desfășurate de Ministerul educației în perioada de referință, au vizat elaborarea/revizuirea actelor normative și a documentelor de politici, în vederea asigurării aplicabilității și ralierei cadrului normativ și de politici din domeniu la normele Codului educației. În acest sens, a fost stabilită lista actelor normative ce necesită a fi elaborate/revizuite, pentru a putea fi asigurată implementarea Codului educației, și a fost elaborat Planul de acțiuni privind implementarea Codului educației (2015-2016).

2) În conformitate cu Planul de acțiuni, Ministerul Educației a elaborat și aprobat:

a) Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a consiliului de administrație din instituțiile de învățământ general (Ordinul ministrului educației nr.77 din 20.02.2015);

b) Instrucțiunea cu privire la organizarea instruirii la domiciliu (Ordinul ministrului educației nr. 98 din 26.02.2015);

c) Metodologia de evaluare a dezvoltării copilului/elevului cu CES (Ordinul ministrului educației nr.99 din 26.02.2015);

d) Metodologia de organizare și funcționare a Centrului de Resurse pentru Educația Incluzivă în instituția de învățământ preuniversitar (Ordinul ministrului educației nr.100 din 26.02.2015);

e) Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general (Ordinul ministrului educației nr.163 din 23.03.2015);

f) Metodologia de înscriere a copiilor în clasa I (Ordinul ministrului educației nr.202 din 09.04.2015);

g) Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pe anii de studii 2015-2016 (Ordinul ministrului educației nr.312 din 11.05.2015);

h) Planul-cadru de învățământ profesional tehnic secundar de studii de doi ani (Hotărîrea Colegiului ME nr.2-3/2015 din 30.04.2015);

i) Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituției de învățământ profesional tehnic secundar (Hotărîrea Colegiului ME nr.2-4/2015 din 30.04.2015, urmează a fi publicat în Monitorul Oficial);

j) Regulament-cadru de organizare și funcționare a instituției de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar (Hotărîrea Colegiului ME nr.2-5/2015 din 30.04.2015, urmează a fi publicat în Monitorul Oficial);

k) Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de conducere în instituțiile de învățământ profesional tehnic (Hotărîrea Colegiului ME nr.2-6/2015 din 30.04.2015, urmează a fi publicat în Monitorul Oficial);

l) Regulamentul de asigurare a securității datelor cu caracter personal procesate de către Ministerul Educației în utilizarea Sistemului Informațional de Personalizare a actelor de studii (Ordinul ministrului educației nr.319 din 07.05.2015).

3) S-au elaborat și urmează a fi aprobate următoarele proiecte de acte normative:

- a) Regulamentul cu privire la modul de calcul, repartizare, utilizare și evidență a transferurilor cu destinație specială pentru susținerea cadrelor didactice tinere;
- b) Regulamentul-tip cu privire la organizarea și funcționarea organului local de specialitate în domeniul învățământului;
- c) Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar;
- d) Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I;
- e) Codul de etică profesională pentru personalul din învățământul general și profesional tehnic;
- f) Metodologia de certificare a candidaților pentru ocuparea funcției de director și director-adjunct în instituțiile de învățământ general;
- g) Regulamentul de activitate a Consiliului de Etică și Management în învățământul superior;
- h) Elaborarea Planului cadru pentru învățământul superior;
- i) Elaborarea Regulamentului de conferire a titlurilor științifico-didactice în învățământul superior;
- j) Revizuirea regulamentului privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență;
- k) Elaborarea Regulamentului privind organizarea postdoctoratului.

Implementarea Strategiei de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020

Pentru implementarea Strategiei „Educația 2020”, Ministerul Educației a asigurat operaționalizarea ansamblului obiectivelor și acțiunilor planificate pentru anul 2015 în Planul de activitate al Ministerului Educației pentru anul 2015 (Ordinul ministrului educației nr.97 din 26.02.2015) și se preconizează includerea acțiunilor prioritare în Strategia Sectorială de Cheltuieli în domeniul educației pentru anii 2016-2018.

Implementarea Strategiei de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020

1) A fost elaborat și aprobat Planul de acțiuni pentru restructurarea rețelei instituțiilor de învățământ profesional tehnic pe anii 2015-2020 (Hotărârea Guvernului nr.230 din 4 mai 2015).

2) În cadrul ședinței Consiliului coordonator din domeniul învățământului profesional tehnic din data de 6 martie 2015, s-a aprobat lista instituțiilor de învățământ profesional tehnic care urmează a fi reorganizate în Centre de excelență. Au fost efectuate vizite de documentare la instituțiile selectate, pentru a analiza situația existentă din perspectiva demarării lucrărilor de proiectare și modernizare a 5 Centre de excelență planificate pentru anul 2015.

3) S-a elaborat și transmis Ministerului Muncii Protecției Sociale și Familiei proiectul Planului de admitere la învățământul profesional tehnic pentru anul 2015.

4) S-au realizat instruirii pentru toți contabilii instituțiilor de învățământ profesional tehnic privind noua formulă de finanțare.

Modernizarea curriculară pentru asigurarea relevanței studiilor și integrării socioprofesionale depline

1) În vederea realizării prevederilor Codului educației, art.40, p.(7), au fost elaborate și aprobate, la Consiliul Național pentru Curriculum, curricula la disciplinele opționale, și incluse în Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pentru anul de studii 2015-2016.

2) Este elaborat proiectul cadrului de referință pentru Curriculumul învățământului profesional tehnic.

3) A fost dezvoltat Cadrul Național al Calificărilor pentru domeniul de studiu „Drept”, cu implicarea mediului de afaceri și a partenerilor sociali.

Elaborarea și implementarea unui program național pentru sporirea calității resursei umane în educație, inclusiv prin regândirea învățământului pedagogic

Cu sprijinul Agenției Austriece pentru Dezvoltare (ADA), a fost inițiată activitatea de dezvoltare a conceptului de reformare a programelor de formare inițială a cadrelor didactice în universitățile și colegiile publice.

Crearea și consolidarea structurală și funcțională a instituțiilor de asigurare a calității în învățământ

1) A fost reorganizată Agenția de Asigurare a Calității în Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare (Hotărârea Guvernului nr.72 din 10.03.2015). ANCE va funcționa ca autoritate administrativă subordonată Ministerului Educației și va fi responsabilă de următoarele domenii:

- coordonarea procesului de elaborare și implementare a curriculumului național pentru toate instituțiile din învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal
- organizarea evaluărilor naționale și internaționale în învățământul general
- organizarea și desfășurarea olimpiadelor și concursurilor naționale și de selectare a loturilor olimpice naționale pentru participarea la olimpiadele internaționale.

2) În scopul asigurării funcționalității instituționale a Inspectoratului Școlar Național, instituit prin Hotărârea Guvernului nr.898 din 27.10.2014, în perioada de referință, a fost anunțat concursul de angajare a șefului Inspectoratului Școlar Național.

3) S-a elaborat și aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (Hotărârea Guvernului nr.191 din 22.04.2015). Agenția a fost creată ca structură independentă, care va activa în baza standardelor și metodologiilor de evaluare externă și acreditare. Activitatea Agenției se va axa pe evaluarea programelor tuturor instituțiilor de învățământ profesional tehnic, ale universităților și ale instituțiilor de formare continuă și va efectua acreditarea instituțională. Actualmente, se desfășoară concursul de selectare a membrilor Consiliului de Conducere și a personalului ANACIP.

4) S-au creat și consolidat structuri de management intern de asigurare a calității în 22 universități: USM, UTM, ASEM, UPS, USTiraspol, USTaraclia, USCahul, USEFS, USBălți, IRIM, AMTAP, AMilitară, UAgărăSM, USMF, UPerspectiva-INT, UCCM, INED, IUC, USlavonă, IȘtPenaleCA, ATIC, IMI-NOVA.

Evaluarea calității programelor și a instituțiilor de învățământ în vederea acreditării sau autorizării provizorii de funcționare

În perioada de referință, s-a realizat evaluarea externă și acreditarea internațională a programelor de studii în învățământul superior: Drept, ciclurile I și II; Științe ale Educației; Inginerie etc.

Au fost elaborate 35 de rapoarte de autoevaluare externă a programelor de studii la ciclul I, licență, din 17 universități. Au fost evaluate 17 programe în Drept și 4 programe din domeniul ingineriei și specialităților pedagogice. Au obținut acreditare internațională 15 programe în Drept și 2 programe în Matematică și tehnologii informaționale.

Implementarea tehnologiilor informaționale la toate treptele de învățământ

1) S-au elaborat Standardele minime de dotare cu TIC a instituțiilor de învățământ general, prin care s-au instituit cerințe minime de echipare a instituțiilor de învățământ cu tehnologii informaționale.

2) S-au elaborat Standardele de competență digitală ale elevilor și Standardele de competență digitală ale cadrelor didactice. Ambele documente au fost supuse dezbaterilor, urmează definitivarea și prezentarea lor spre aprobare la Consiliul Național pentru Curriculum.

3) A fost lansat proiectul „Smart classroom” („Clasă inteligentă”), sprijinit de Agenția Coreeană pentru Cooperare Internațională, care prevede dotarea a 45 de instituții din domeniul educației cu tehnică de calcul și mijloace multimedia. În urma concursului, 40 de școli au primit câte un laptop și o tablă interactivă, iar 5 instituții de formare continuă și inițială au fost dotate cu câte o tablă interactivă și câte 21 de laptopuri.

4) Cu susținerea Ministerului Educației, Centrul de Informații Universitare a lansat proiectul „Incluziunea digitală rurală”, organizat cu suportul financiar al Fundației „Orange Moldova”, pentru a contribui la incluziunea digitală a școlilor din zonele rurale prin dotarea acestora cu echipamentul necesar pentru desfășurarea unui proces de studii mai calitativ. În cadrul proiectului, în bază de concurs, vor fi donate 20 de seturi de echipament performant, ce includ un proiector, un ecran și un laptop.

5) La nivelul învățământului superior, continuă activitățile de dezvoltare a sistemelor e-learning, implementate în 12 universități. În acest sens, au fost instruite, în sistemul MOODLE, circa 540 de cadre didactice, s-au elaborat și experimentat 77 de cursuri on-line pentru 5300 de studenți. La moment, sunt în curs de elaborare alte 105 cursuri.

Restructurarea rețelei și îmbunătățirea calității infrastructurii instituțiilor de învățământ

1) În baza Grantului de renovare și dotare a instituțiilor preșcolare oferit de Guvernul României, s-au finalizat lucrările de reparație preconizate în 98 de instituții, iar instituțiile din 121 de localități au beneficiat de dotări cu bunuri și echipamente, dintre care: 81 de grădinițe au fost dotate cu mobilier, 46 de grădinițe au beneficiat de pavilioane și 101 grădinițe au beneficiat de echipament pentru terenul de joacă.

2) În cadrul proiectului Reformei învățământului în Moldova, până la finele trimestrului I al anului 2015, au fost finanțate lucrări de proiectare și reconstrucții în valoare de 2,0 milioane lei pentru 16 instituții de învățământ preuniversitar.

Elaborarea și implementarea mecanismelor de asigurare a transparenței și a participării comunității la procesele decizionale privind dezvoltarea și administrarea eficientă a instituțiilor de învățământ

1) A fost lansat portalul *scoalamea.md*, pe care sunt publicate bugetele și performanțele școlare detaliate a 20 de școli beneficiare ale inițiativei, precum și informații despre toate instituțiile de învățământ din țară. Au fost semnate Memorandumuri de înțelegere cu alte 20 de școli pentru anul de studiu 2015-2016.

2) Au fost elaborate fișele școlii pentru toate instituțiile de învățământ general, care conțin informații ample despre școală, inclusiv date despre numărul de elevi și profesori, grade didactice, buget și performanțele elevilor, și sînt publicate pe site-ul Ministerului Educației.

3) A fost lansată și utilizată, în perioada 20 martie – 15 aprilie, platforma on-line *Vreau manuale mai bune*, în vederea îmbunătățirii conținutului și sporirii relevanței manualelor școlare. Au fost propuse pentru evaluare 38 de titluri de manuale, care urmează să fie reeditate pînă la data de 1 septembrie 2015, și s-au colectat 265 de comentarii, iar platforma a fost accesată de 2862 de vizitatori unici.

4) S-a elaborat și aprobat Catalogul datelor deschise (Ordinul ministrului educației nr.96 din 26.02.2015) și au fost elaborate și plasate pe portalul *date.gov.md* 22 de seturi cu date deschise cu privire la sistemul educațional.

5) S-au creat Consilii de dezvoltare Strategică Instituțională, în componența cărora Ministerul Educației a desemnat reprezentanți ai mediului economic (în 15 universități); s-au instituit Consilii științifice și s-a aprobat Carta universitară (8 universități).

Consolidarea activității de cercetare în instituțiile de învățământ superior

S-au întreprins măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1007 din 10.12.2014:

a) s-a elaborat Cadrul Național al Calificărilor pentru ciclul III, studii superioare de doctorat, pentru următoarele domenii: Drept, Științe ale Educației, Inginerie, Economie, Științe Sociale, Științe agricole;

b) s-au elaborat și aprobat recomandări-cadru privind întocmirea planurilor de studii pentru ciclul III, studii superioare de doctorat (Ordinul ministrului educației nr.119 din 06.03.2015);

c) s-au elaborat și aprobat criterii de autorizare provizorie a școlilor doctorale (Ordinul ministrului educației nr.118 din 06.03.2015);

d) s-au înființat 3 școli doctorale în cadrul următoarelor instituții de învățământ superior: UTM, ASEM, USM;

e) sunt în curs de dezbatere și aprobare Indicatorii de performanță științifică pentru dobândirea calității de conducător de doctorat în Republica Moldova.

Integrarea instituțiilor de învățământ superior în Aria Europeană Comună a Învățământului Superior

1) Pe 23 martie 2015, la Riga, Letonia, în cadrul Adunării Generale a EQAR – Registrul European de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, Republica Moldova a devenit Membru Guvernamental al EQAR. În următorii ani se vor depune eforturi pentru înscrierea la EQAR a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional.

2) S-au realizat multiple activități pentru promovarea în continuare în Republica Moldova a noului Program UE Erasmus + prin sesiuni de informare/diseminare a oportunităților oferite de către Program. A demarat implementarea a 4 proiecte Jean Monett obținute în cadrul Programului, precum și implementarea a 16 proiecte UE TEMPUS câștigate de către instituțiile de învățământ în perioada 2013-2014.

3) A fost susținută participarea/implementarea unei serii de proiecte/programe internaționale precum: CEEPUS, ACES, eTwinning; Pestalozzi (CoE); au fost mediatizate multiple oferte de burse, cu scopul internaționalizării învățământului din țară, participării mai active în circuitul academic internațional și promovării mobilității academice a tinerilor și cadrelor didactice.

4) În scopul ajustării reformelor în domeniul educației la tendințele și standardele europene s-a asigurat participarea Ministerului Educației la Forumuri internaționale importante, precum: Conferința Miniștrilor europeni, responsabili de învățământ superior ai statelor participante la Procesul de la Bologna (Erevan, Republica Armenia, mai 2015) și Forumul Mondial al Educației (Republica Coreea, mai 2015);

5) A fost realizat un studiu, în vederea aprecierii gradului de autonomie universitară, pe cele 4 componente ale acesteia (organizațională, resurselor umane, academică, financiară). Rezultatele au fost incluse într-un studiu al Asociației Europene a Universităților (EUA), alături de alte 28 state, prin care se confirmă că universitățile din Republica Moldova dispun de autonomie universitară, după cum urmează:

- autonomie organizațională: 42%, locul 27;

- autonomia resurselor umane: 59%, locul 21,
- autonomia academică: 51%, locul 23,
- autonomia financiară: 49%, locul 20.

Stimularea implicării mediului economic în educație

1) S-au realizat ședințe cu participarea agenților economici (Tricon, Romanița, Ionel, Artizana, Infiniti, Bălțeanca) și directorii școlilor profesionale, în cadrul cărora s-a convenit asupra implementării sistemului dual de formare profesională în domeniul industriei confecțiilor.

2) În învățământul superior, angajarea cadrelor de înaltă calificare din mediul economic, în procesul de monitorizare și evaluare a calității învățământului superior, este un proces permanent. Circa 5% din cadrele didactice care predau în învățământul superior sunt cadre cu experiență profesională din diverse ramuri ale economiei naționale. Acestea participă în cadrul predării cursurilor, în comisiile pentru susținerea tezelor de master și licență, la elaborarea Cadrului Național al Calificărilor.

Sporirea accesului și a gradului de participare la educație și formare profesională pe parcursul întregii vieți

Este în proces de elaborare Regulamentul cu privire la educația adulților.

Ex.: Buruian Viorica,
tel.: 022 233 882